

GOVORI POVODOM DANA ŽENA 2019. GODINE

I. Drage žene sretan nam dan sjećanja na žensku borbu i sve ono što nas još u borbi za ženska prava i ravnopravnost čeka!

Danas slavimo dan kad smo odlučile izaći na ulice prije više od 100 godina i tražiti svoja politička i radnička prava!

Do danas su ne samo žene Splita nego i žene svita ostvarile da možemo politički odlučivati, nositi hlače, raditi za plaću, fakultetski se obrazovati, profesionalno se baviti sportom, imati svoje stanove, automobile, tvornice....

Ženska politička i građanska prava koja mi imamo mnoge žene svita nemaju, a napadi na žensku slobodu i jednakost se svakodnevno događaju i zato mi danas marširamo ne samo ZA prava koja još nemamo, nego i za obranu stečenih prava.

Danas krećemo ispred Trga Gaje Bulata, zato jer su tu žene davne 1935. u kinu Sirijus, što je nekad bilo kino Central, danas noćni klub okupile se i zahtijevale svoja radnička prava, posebno se založivši za prava težakinja. Bilo je to onako u duhu vremena, osvještavanje potrebe zajedničke borbe radnica i seljanki. Kažu kronologije da je tu bilo žena koje su tražile građanska i radnička prava, da su posebno ove potonje bile glasne, a među njima snažno se za prava seljanki zalagala Anka Berus. Nastao je nered i policija je nasilno prekinula skup žena, a Anku Berus privela. Mi danas marširamo ulicama Splita, preko Marmontove, Rive, Voćnog trga do Pjace.

Snažne, svoje i solidarne sa ženama i odajemo počast ženama prije nas i ženama koje će sutra marširati u zaštiti i obrani svojih prava jer ŽENSKA BORBA TRAJE!

II.

Žene Splita kao i žene u Hrvatskoj među prvima su se povezale u obrani žena i djece od ratnog nasilja. Tako su radile u prvom i drugom svjetskom ratu i nedavno u domovinskom ratu. Bilo je važno obraniti žene od ratnog nasilja, a poslije od obiteljskog i svakog drugog nasilja. Danas u Hrvatskoj nasilje je posljedica rata, nagomilanog nezadovoljstva, bijesa i agresije u jednom zapuštenom i patološkom društvu bez jasnih vrijednosti. Devedesetih godina počela je s radom Ženska grupa Split, Kuća Seka, pa su došle Stope nade i Domine i svaka od tih grupa žena dala je svoj značajan doprinos pokretu za prava žena i stavljanju ženskih pitanja na političku i društvenu agendu. Svaka grupa je radila i radi na osnaživanju žena, osiguranju slobodnog i sigurnog prostora za žene.

Grad Split nije prijatelj žena niti mu je stalo do slobodnih i jednakih građanki. Nema spomenika značajnim ženama, nema podrške brizi za siromašne žene, za žrtve nasilja, nezaposlene žene, nema ženskih imena ulica i zato su žene na ulicama. Imamo zamjenicu gradonačelnika. Imale smo ih i prije. U svojoj prošlosti grad je imao i gradonačelnicu. Te žene zaslužuju naše poštivanje i podršku. Međutim stvarnih promjena u životu Splićanki nema. Žene Splita kao i žene svita kuhaju, peru rublje, odgajaju djecu, brinu za stare i nemoćne.

O svom životu u Splitu danas aktivistkinje kažu:

"Split je uvijek bija lud. Žene govore, ali se ne čuju. Imaju glas koji je nijem, mogu vikati u nekakvom vakuumu, ali taj glas ne izlazi van. Žena nema, a kad ih ima, onda su one okovane lažnim očekivanjima... to se vidi u njihovom govoru... i zato nam treba više ulice."

Nejednakost nam se provlači kroz život od malih nogu. Mi živimo iskustvo neravnopravnosti i muške agresije, ali to nas motivira da budemo glasnije, bučnije i politički aktivnije. Bitno je govoriti kroz politiku i bitno je govoriti na ulicama! Vrijeme je da žene u politici počnu govoriti kao žene! Vrijeme je da svaka curica u našem gradu zna nabrojiti 10 Splićanki koje su ostavile pečat u životu grada.

Vrijeme je da mlade žene izađu i obrane stečena prava!

Zato nam trebaju ženski i rodni studiji što prije. Važno je da žene rade zajedno i solidarno. Bake su na redu da govore u javnom prostoru i prenesu kako je biti rođena feministkinja i kako je živjeti feminizam. Zato krenimo, da bismo skinule okove! Do pobjede!

Zdravomisleće žene Splita za zdravomisleće žene svita!

III. Zahtjevi

Živimo u društvu nasilja u kojem su žene žrtve samo zato, što kad si žena od tebe se očekuje:

da budeš uz djecu i ne gradiš karijeru;

da nakon rastave omogućiš osuđenom nasilniku da viđa djecu - jer obitelj je sve;

da ne obučeš kratku suknju, ne hodaš po noći i ne piješ jer ćeš privući silovatelja i zatrudniti,

da se povučeš s izborne liste i ustupiš mjesto muškarcima upitne sposobnosti,

da obavljaš plaćene i neplaćene poslove, da si preko zime učiteljica, a preko ljeta sezonska radnica. U međuvremenu si majka, ljubavnica i kraljica.

da se odrekneš svake imovine u ime oca sina i brata, a ponekad i duha

da ne reveš dok rađaš je nisi revala dok si noge širila.

da šutiš i trpiš

i onda se probudimo u društvu u kojem djecu bacaju s balkona.

Nećemo štitit i trpit!

Odavna smo rekle dosta!

Vrijeme je za promjene!

Zato tražimo:

- da se donese nova Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti
- da se prava žena i rodna ravnopravnost s vrata na političku i javnu agendu
- da se osigura novac za primjenu Istanbulske konvencije
- da se uvede sustav odgovornosti za ubojstva žena i djece
- da se osigura besplatan, siguran i dostupan pobačaj, a priziv savjesti preseli na ratišta
- da se ženama i muškarcima osigura pravo na rad i dostojan život

Mi smo promjena i svjetlo na kraju tunela!

Žene Splita za sve žene Hrvatske i svita!

Sretan nam Dan žena! Živio 8. mart!